

GROENE MANTEL RONDON NIJMEGEN

20 mei 2025

GROENE METROPOOLREGIO ARNHEM NIJMEGEN

- Samenwerking tussen 18 gemeenten.
- gestart in 2021
- Groei regio 60.000 woningen
- Ruimtelijke planning
- Gemeenten houden hun eigen besluitvorming

5 OPGAVEN

● **VERBONDEN REGIO**

● **PRODUCTIEVE REGIO**

● **CIRCULAIRE REGIO**

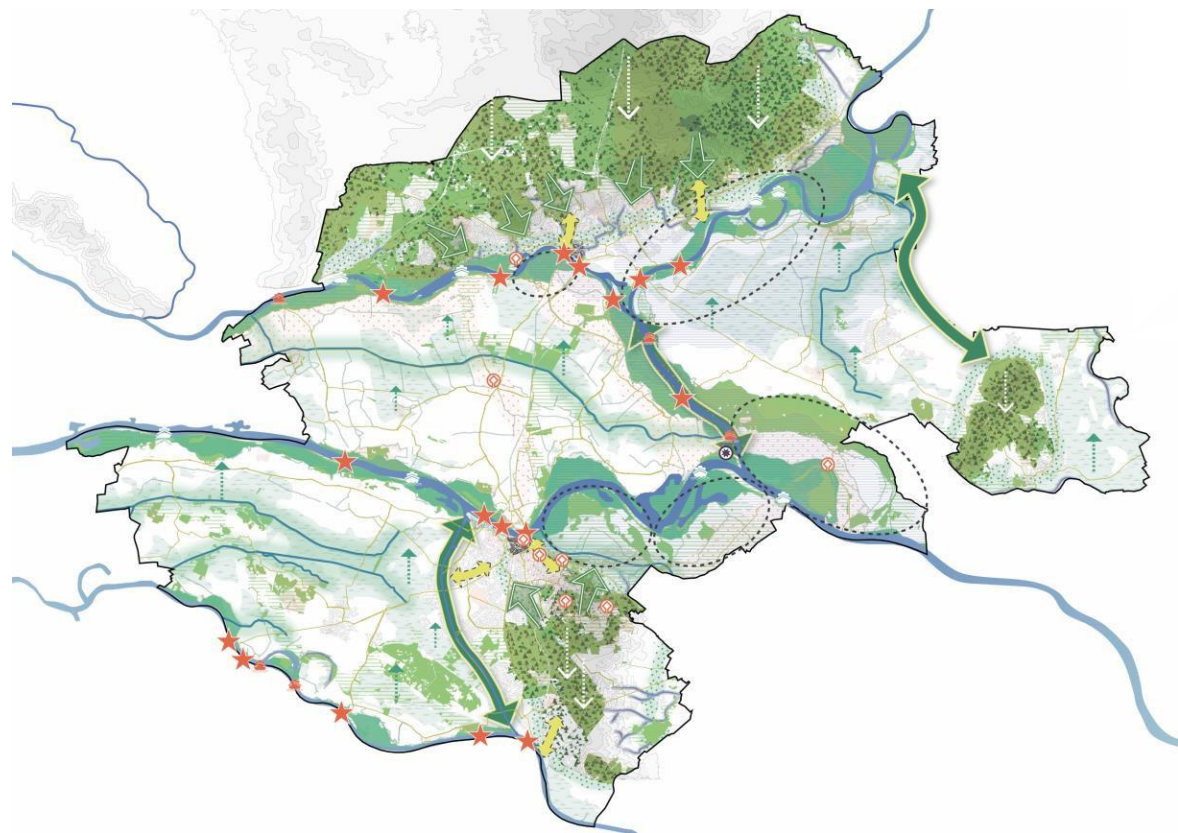

● **ONTSPANNEN REGIO**

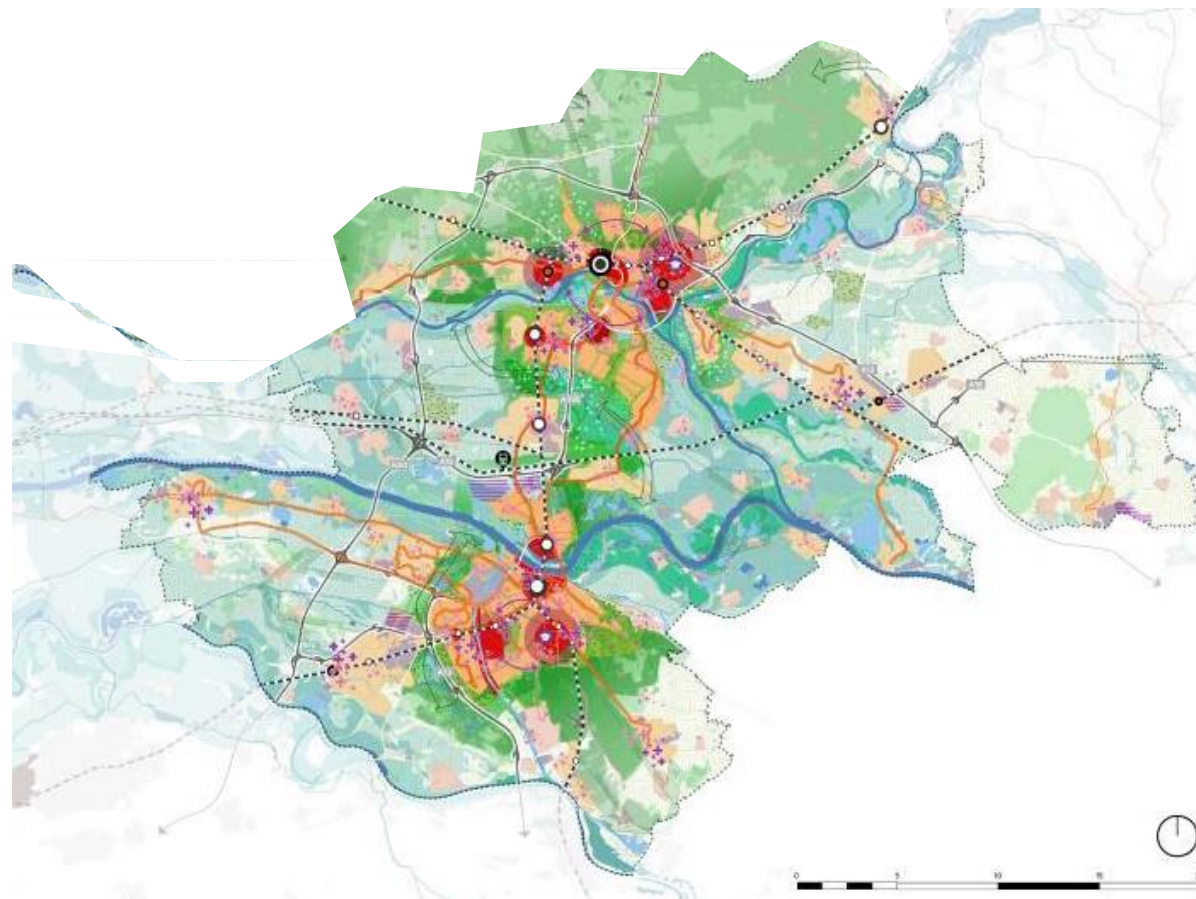

● **GROENE GROEIREGIO**

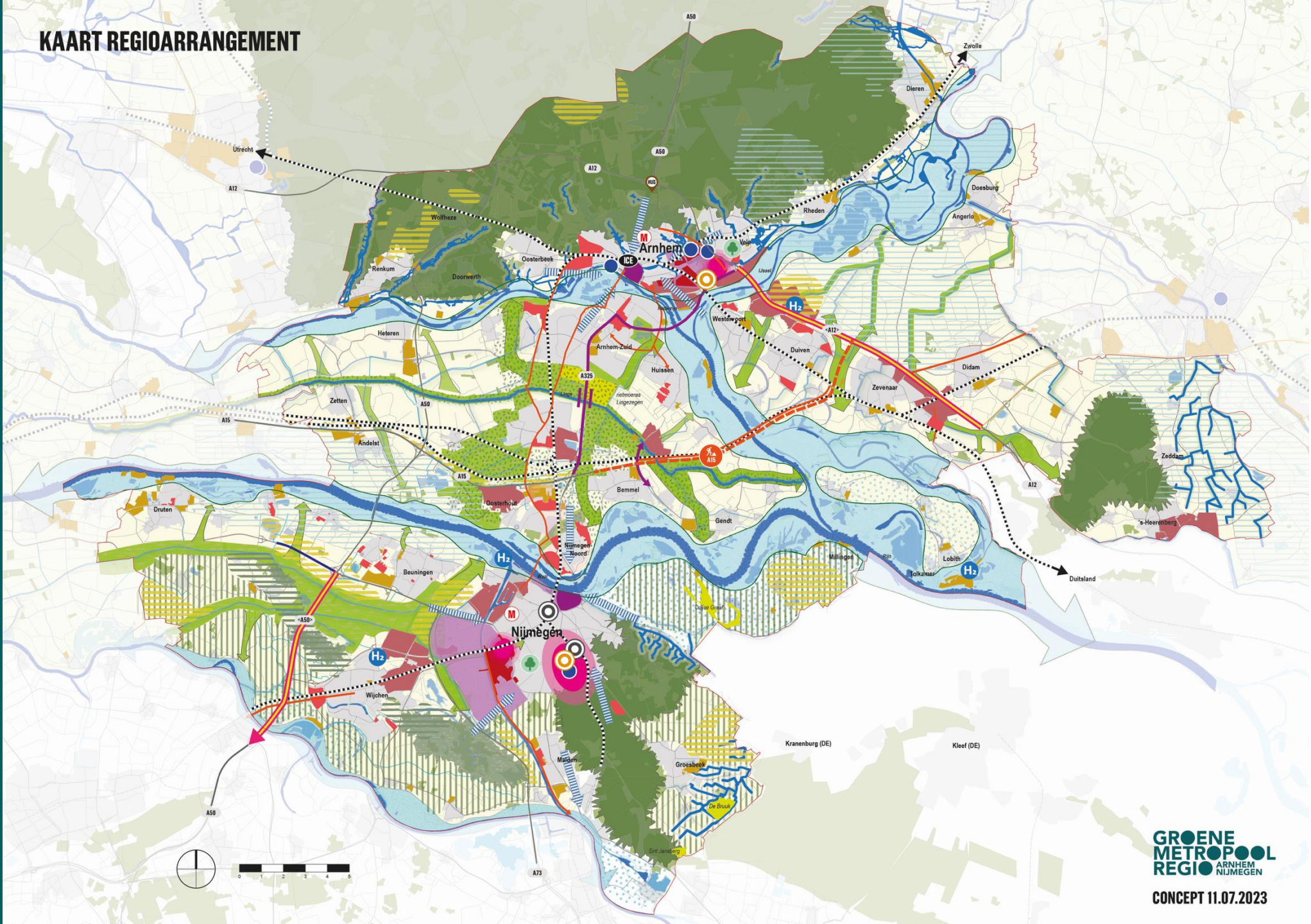
Groen blauw raamwerk

Verstedelijking

KAART REGIOARRANGEMENT

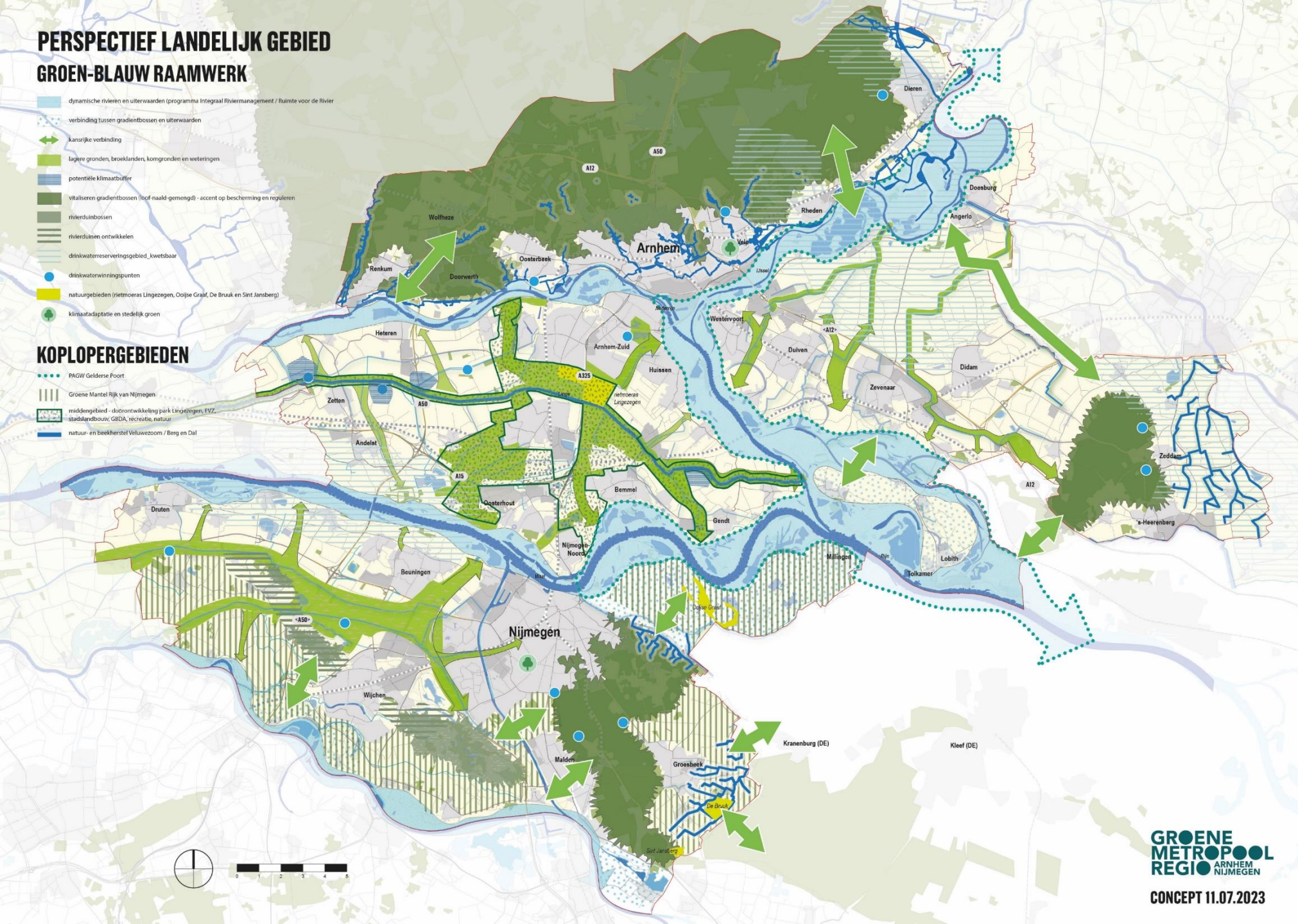
PERSPECTIEF LANDELIJK GEBIED

GROEN-BLAUW RAAMWERK

- dynamische rivieren en uiterwaarden (programma Integraal Riviermanagement / Ruimte voor de Rivier)
- verbinding tussen gradientbossen en uiterwaarden
- kanonieke verbinding
- lagere gronden, broeklanden, komgronden en wettingen
- potentiële klimaatbuffer
- vitaliseren gradientbossen (loof-naald-gemengd) - accent op bescherming en reguleren
- riverduinbossen
- riverduinen ontwikkelen
- drinkwaterreserveringsgebied, kwetsbaar
- drinkwaterwinningspunten
- natuurgebieden (rietmoeras Lingezegen, Oolse Graaf, De Bruuk en Sint Jansberg)
- klimaatadaptatie en stedelijk groen

KOPLOPERGEBIEDEN

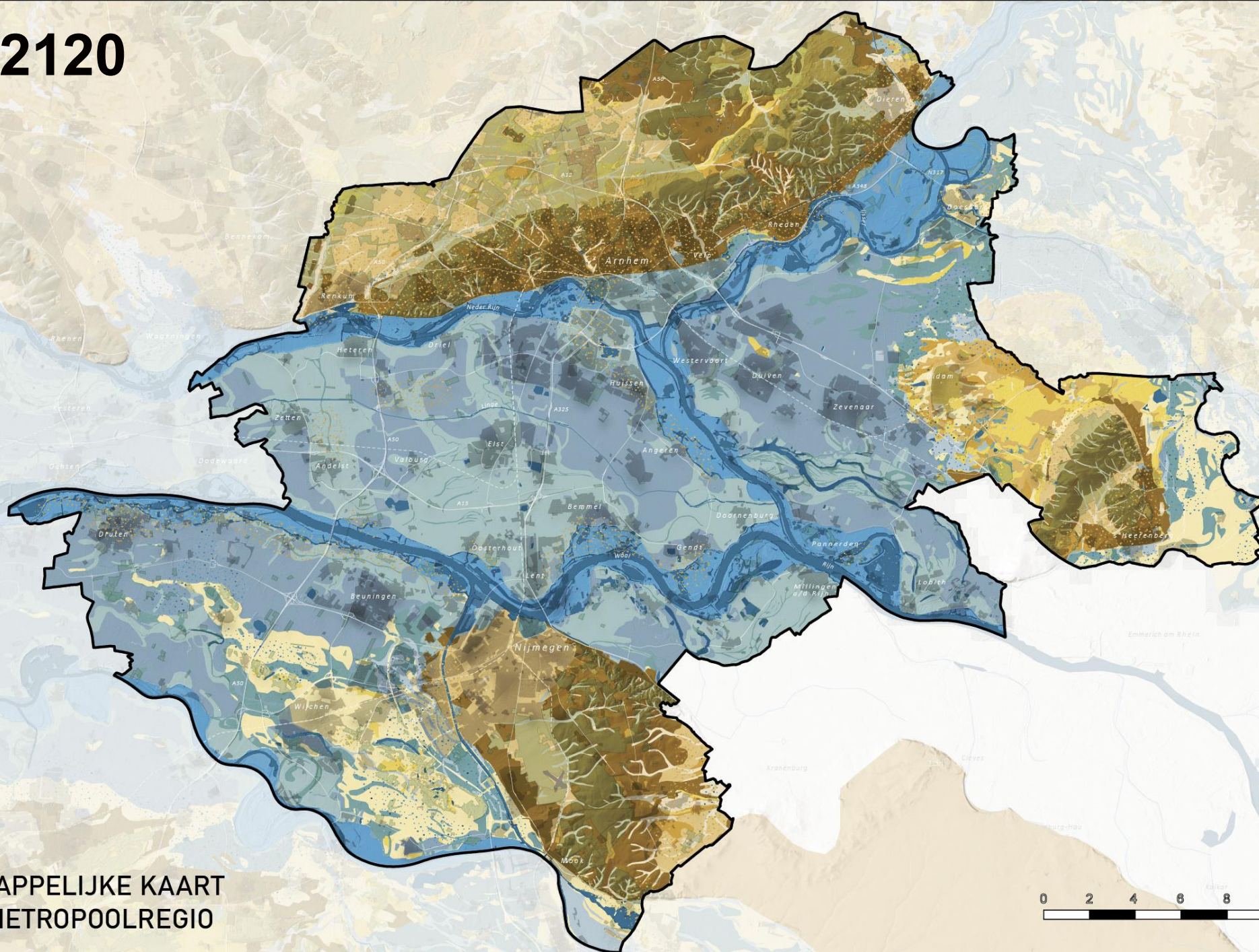
- PAGW Gelderse Poort
- Groene Mantel Rijk van Nijmegen
- middegebied - doorontwikkeling park Lingezegen, E97
- stadslandbouw, GIDA, recreatie, natuur
- natuur- en beekherstel Veluwezoom / Beng en Dal

GMR 2120

LAND

LANDSCHAPPELIJKE KAART
GROENE METROPOOLREGIO

0 2 4 6 8 10 km

GROEN-BLAUW RAAMWERK

Uitvoeringsagenda Groen-blauw raamwerk en landelijk gebied

Gebiedsoverstijgend

1 ONTWIKKELING
LANDBOUW
EN VOEDSEL

3 RUIMTE
VOOR
RECREATIE

2 RECREATIEF
UITLOOP-
GEBIED

4 WATER EN
BODEM
STUREND

5 GROEN IN
STAD EN
DORP

Gebiedsgericht

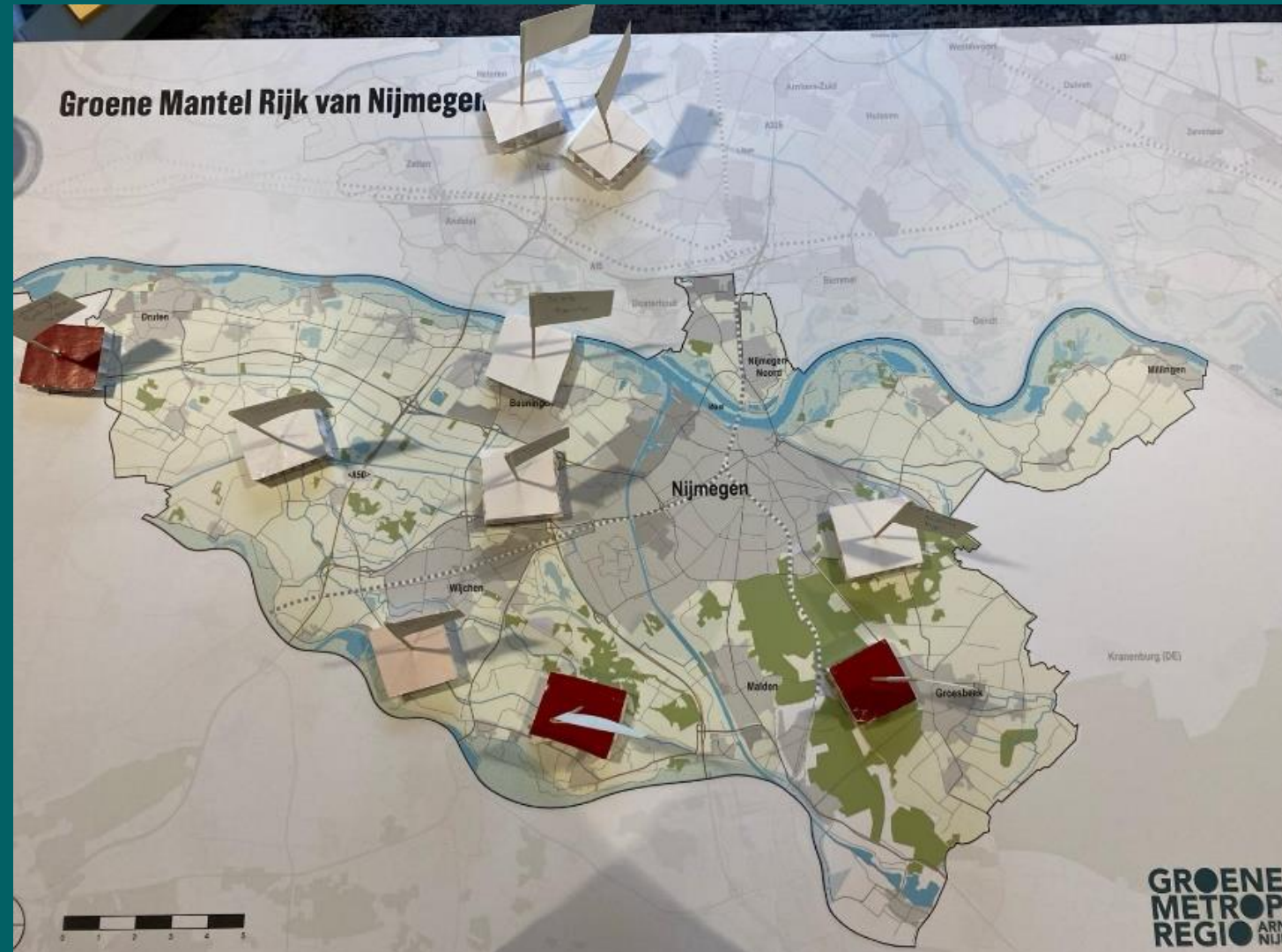
1. Veluwezoom
2. De Liemers
3. Rijk van Nijmegen
4. Middengebied
5. Gelderse Poort

AANLEIDING: REGIOSAFARI 2022

WAT IS DE GROENE MANTEL?

- Koploper in de GMR
- Bestaand gebied én ambitie: de 'groene contramal'
- Visie: het landelijk gebied in het Rijk van Nijmegen als een levendig en aantrekkelijk landschap voor boer, burger en biodiversiteit
- Er gebeurt al heel veel..
- Nu: krachten bundelen om initiatieven te stimuleren en tot uitvoering te brengen

Rijk van Nijmegen

Foto: Aerophoto

Ruimte voor de Waal, Nijmegen

Foto: Max Kneefel

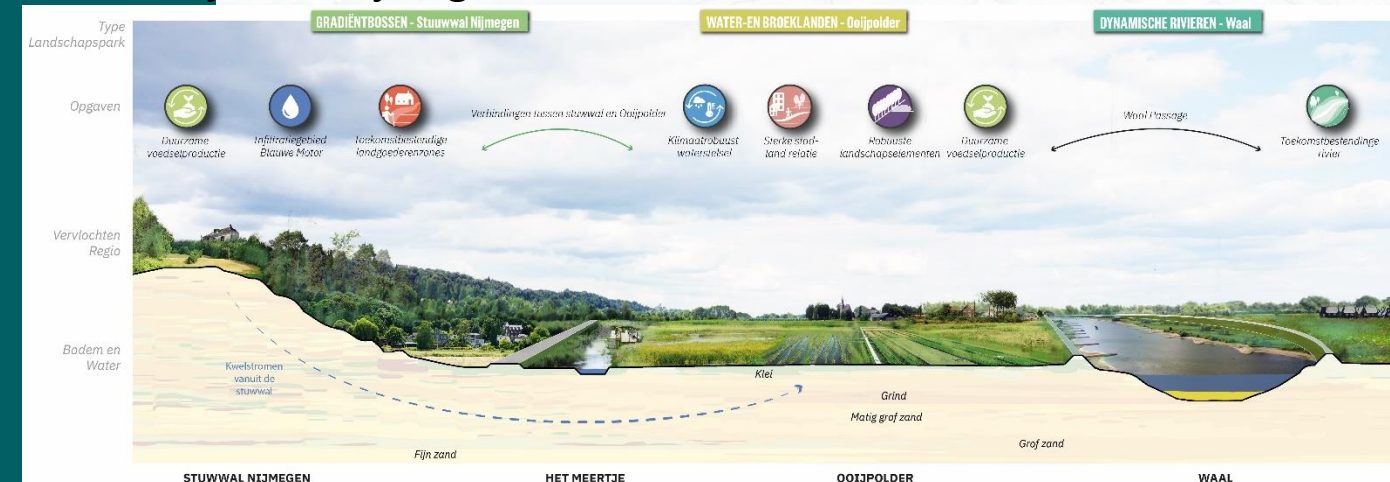
Ooijpolder, zwarte stern

Hatertse vennen

Foto: Feddes Olthof Landschapsarchitecten

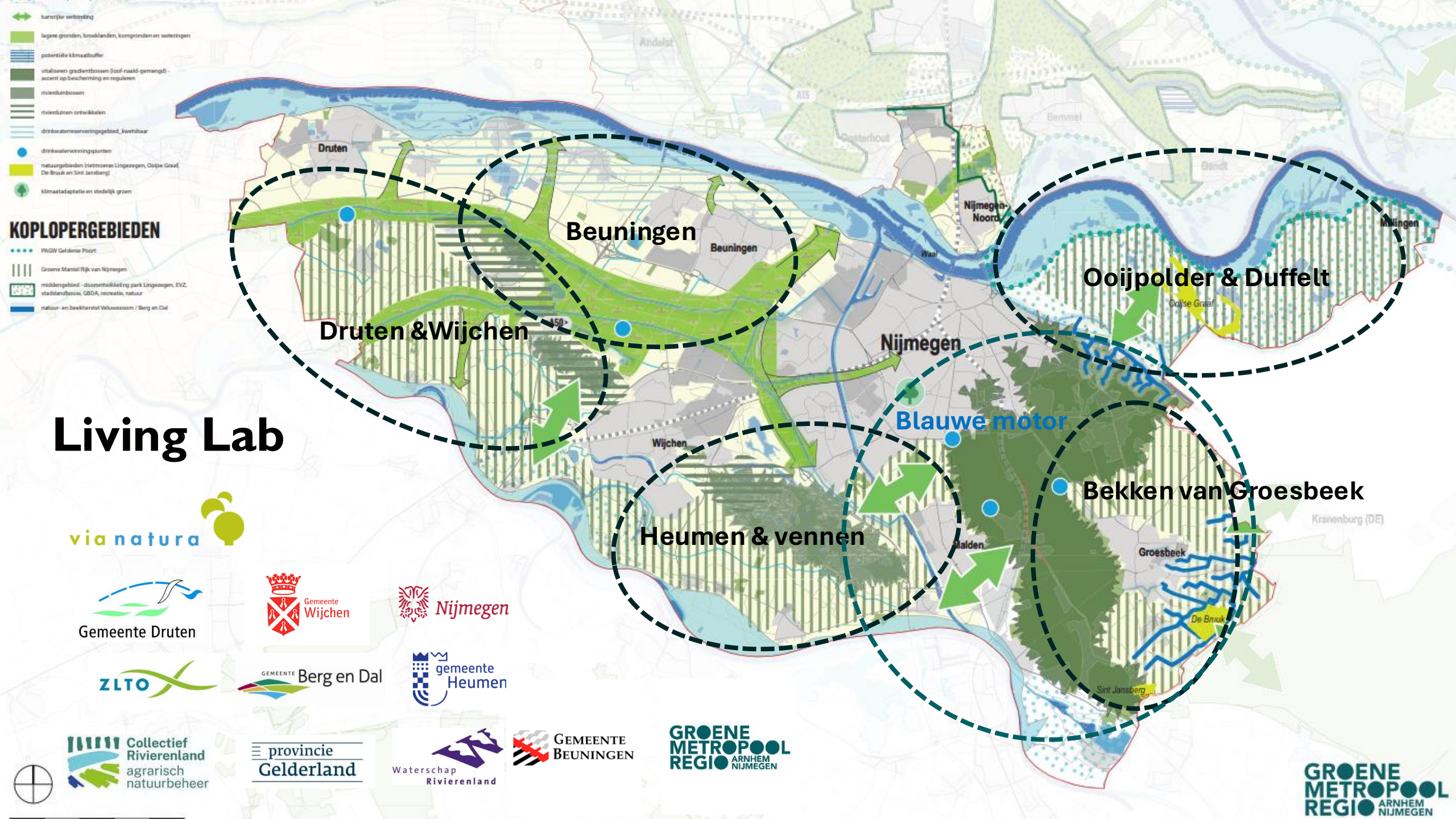
section Rijk van Nijmegen

Heerlijkheid Beek

Foto: Feddes Olthof Landschapsarchitecten

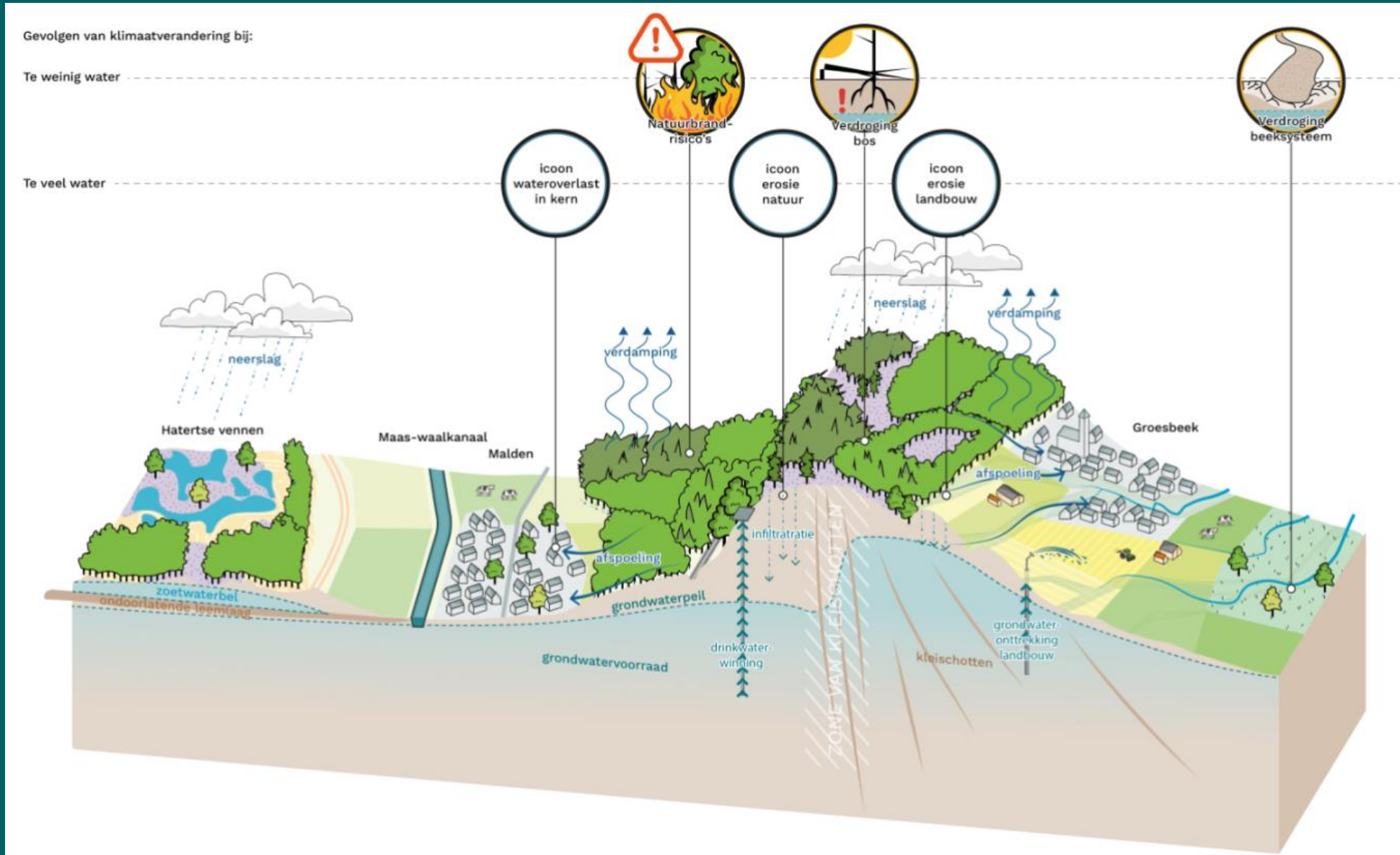
KOPLOPERGEBIEDEN

- PAGW Gelderse Poort
- |||| Groene Mantel Rijk van Nijmegen
- ||||| middelengebied - doorontwikkeling park Lingezegen, EVZ, stadlandbouw, GEDA, recreatie, natuur
- natuur- en beekherstel Veluwezoom / Berg en Dal

Living Lab

STUWWAL BIJ BERG EN DAL: DE BLAUWE MOTOR

WORKSHOP 21 FEBRUARI 2024

Met 3 presentaties...

Weidevogelbeheer

Weidevogelrijk boerenland

Weidevogels en boeren zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Weidevogels horen bij het boerenland en zijn in hun voortbestaan afhankelijk van de boer. Op bedrijfsniveau zijn er tal van maatregelen die je kunt nemen om de weidevogels een handje te helpen. Hierbij draait het om het aanbrengen van variatie op zowel bedrijfs- als polderniveau.

Grasland ontstaat er variatie in ruimte en tijd waar een ruimte voor beweiding en intensief maaibeheer, kruidenrijk grasland en plasdras zijn gecultiveerd, weidevogels in het boerenland.

Watersnip Kwartelkoning
Kermohaan Paanje

Deze poster is tot stand gekomen in nauwe samenwerking met

provincie Fryslân
provincie Fryslân

Living Lab Fryslân is in 2016 gestart met medewerking van verschillende organisaties en boeren. Provincie Fryslân heeft het initiatief genomen om een Living Lab voor natuurinclusieve landbouw te ondersteunen. Het Lab helpt (groepen) boeren en anderen om de bedrijfsvoering zo in te richten dat deze bijdraagt aan een rijke biodiversiteit en een goede boterham.

Het Lab helpt en inspireert met de organisatie van meer samenwerking, afstemming en onderlinge informatievoorziening tussen de verschillende partijen: boeren, burgers, kennis- en onderwijsinstellingen, overheden, maatschappelijke organisaties en het bedrijfsleven.

Meer inspiratie

livinglabfryslan.nl/weidevogelrijk-boerenland

WAT HEBBEN BOEREN NODIG?

BASIS VOOR VERVOLG:

Partnerschap +

3 pijlers Groene Mantel:

Toekomstperspectief
landbouw:
stip op de horizon

Doelbereik:
landbouwtransitie,
natuur, water,
bodem, stikstof en
klimaat

Stad-land relatie:
recreatie, korte
ketens, verbinding
private partners met
agrarische natuur

Eerste resultaten

62 hectare gemeente grond van Heumen en Druten
in Agrarisch beheer

Opdracht opstellen maatregelen voor het hele gebied
en bijeenkomsten door gemeenten betaald

Procesgeld voor komende drie jaar beschikbaar

Meer vertrouwen en korte lijntjes tussen partijen

We gaan gezamenlijk met alle partijen een subsidie
aanvragen voor de GLB

Broodje Nimma: 'Veel leuker dan een anoniem broodje'

20 januari 2025 • Nieuwsbericht

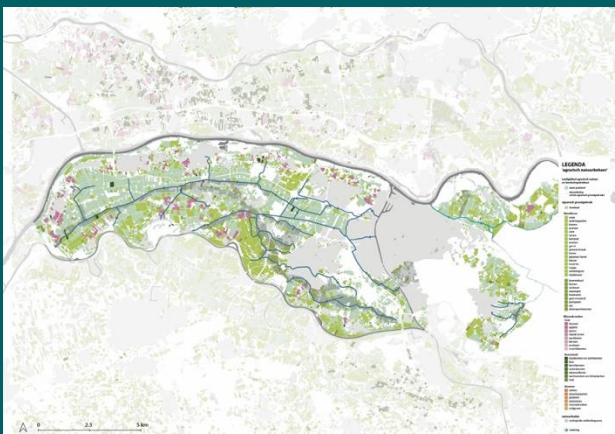
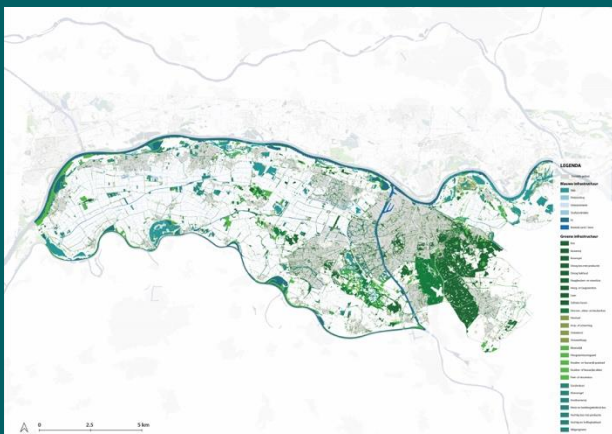
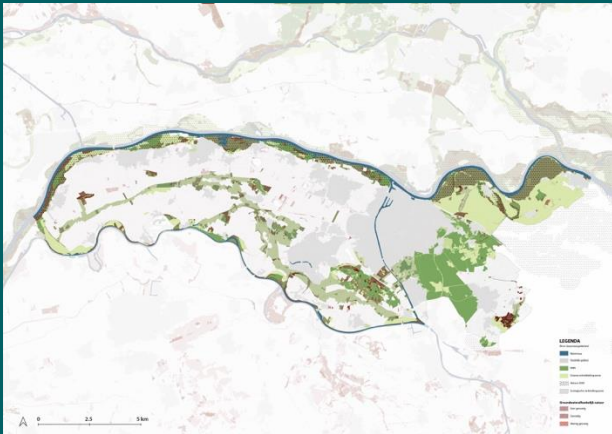
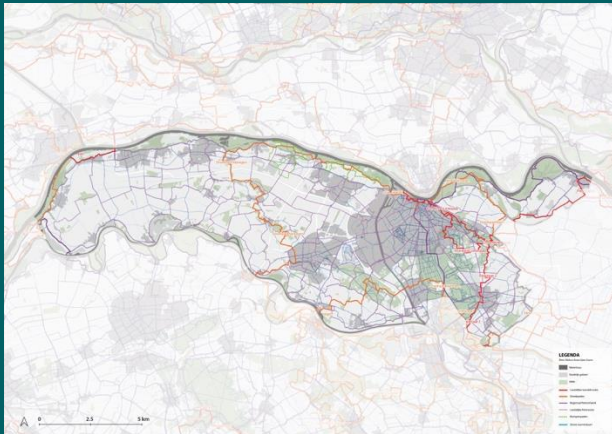
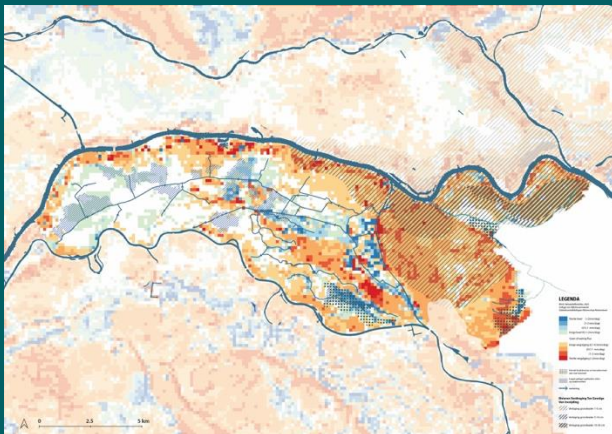
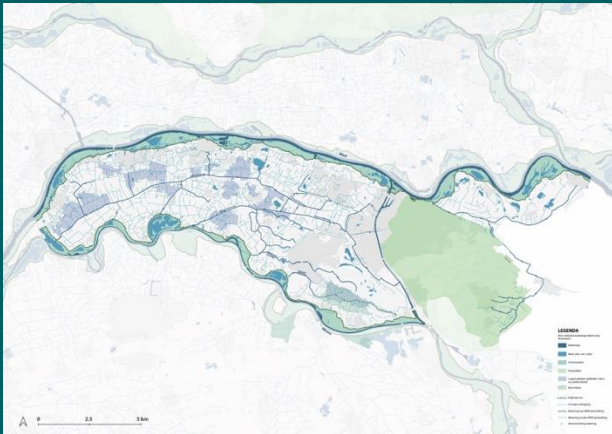
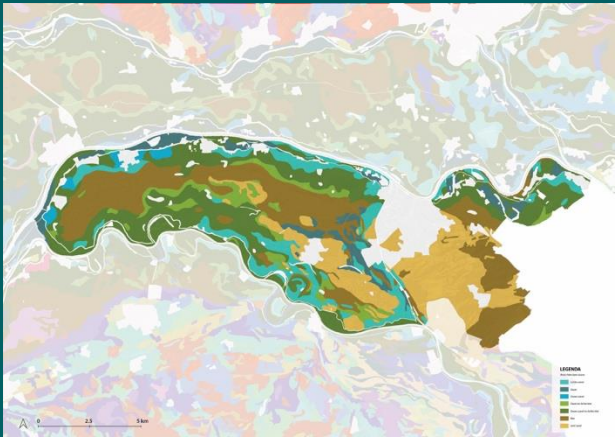
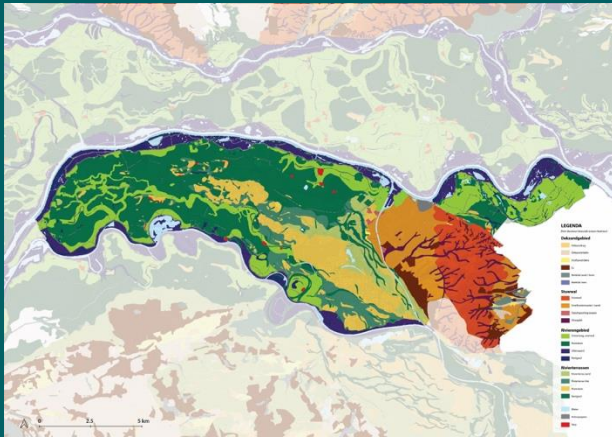
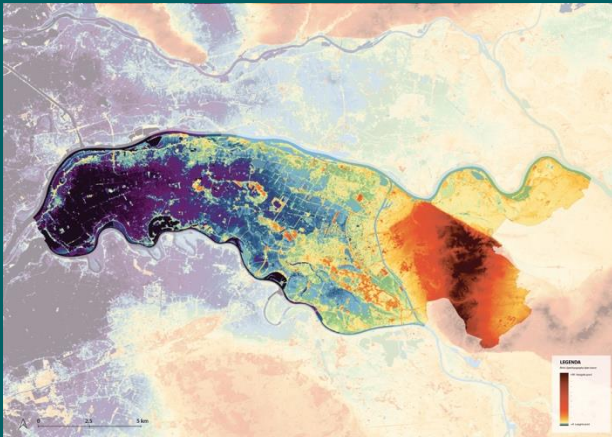
vertrouwen, verbinden, samenwerken en **DOEN!**

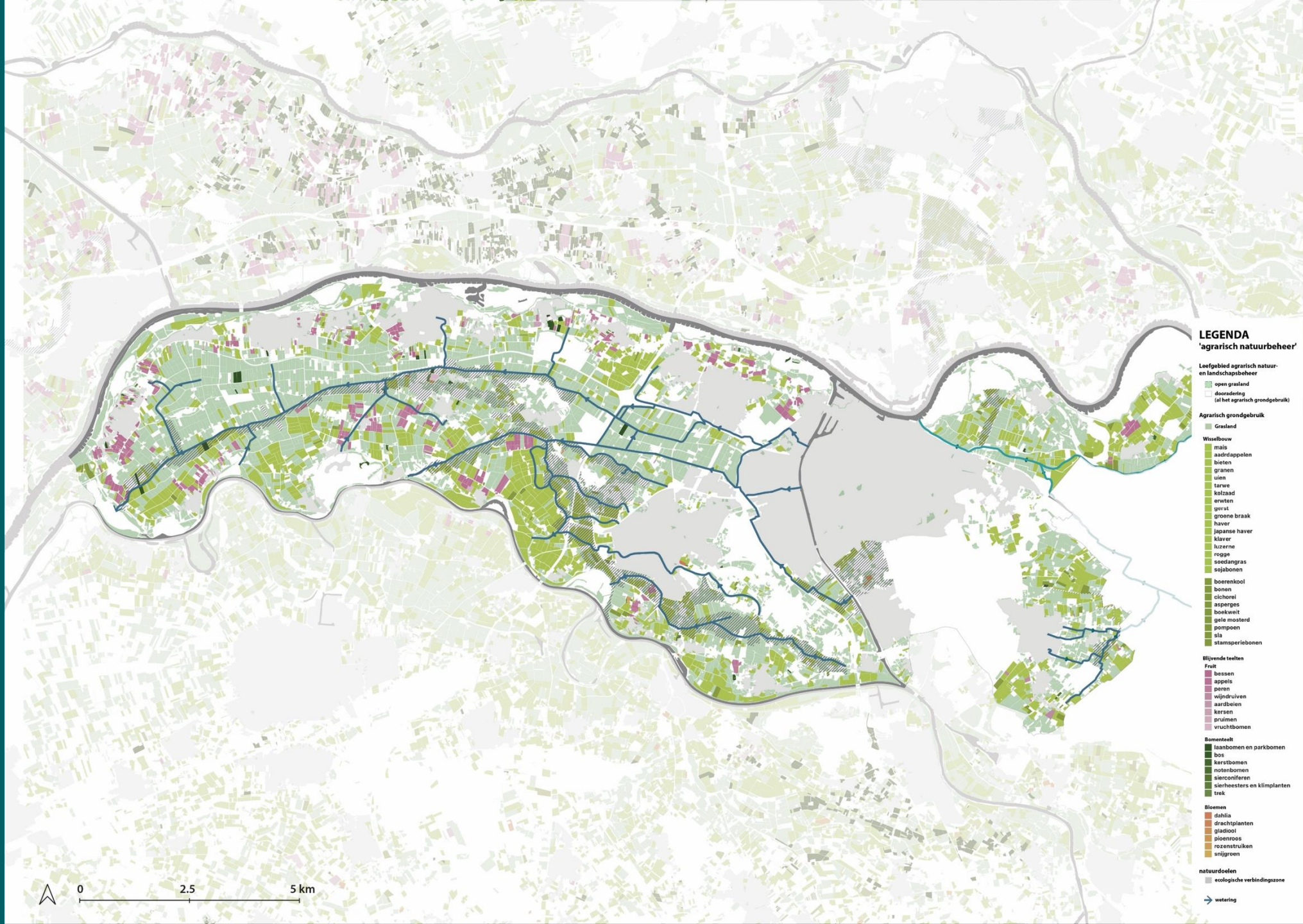
DE KRACHT VAN LOKAAL NETWERK IN DE GROENE MANTEL RONDOM NIJMEGEN

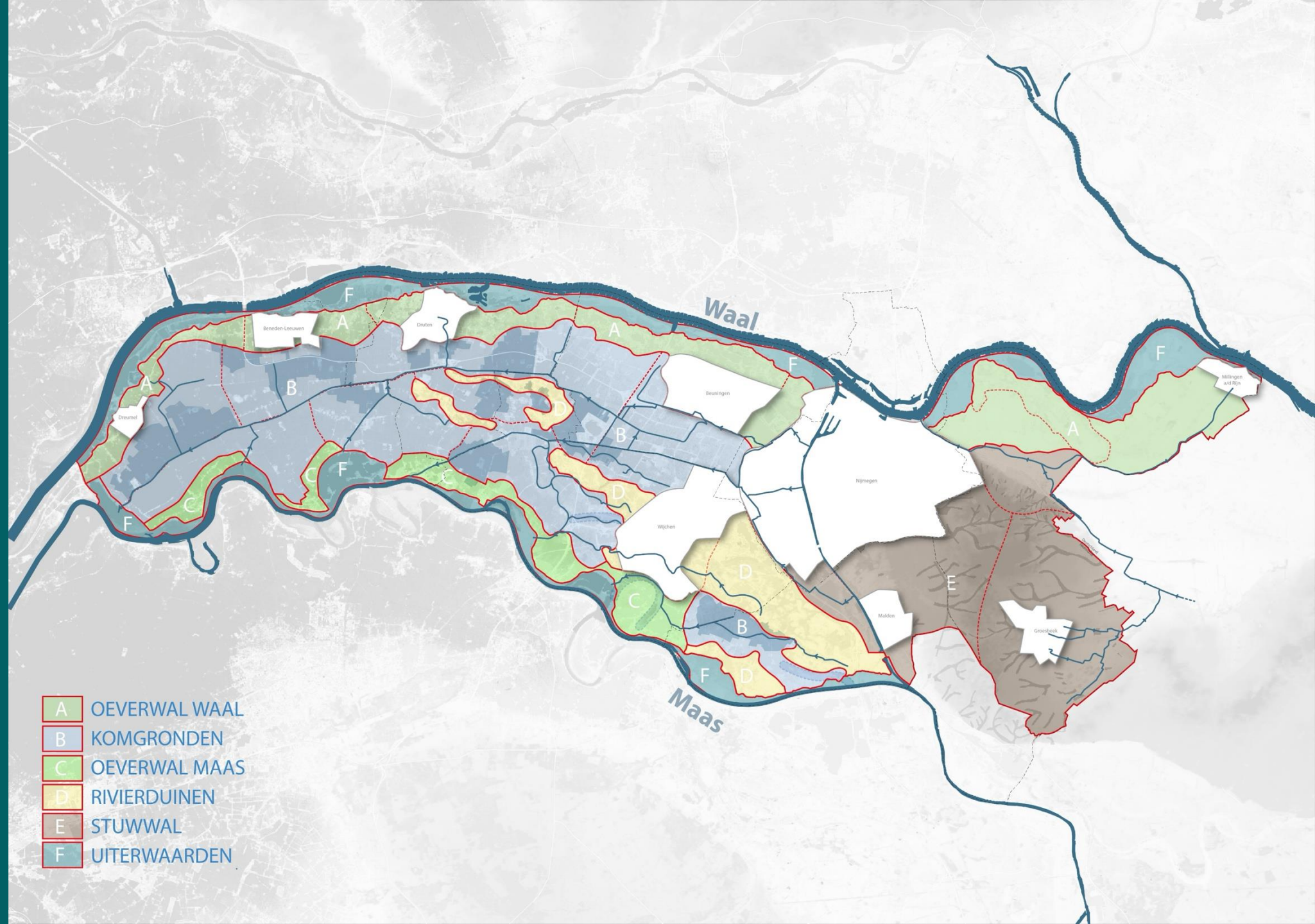

Analyse

Gebiedskenmerken

Opgaven en doelen

Water

- KRW**
Kwaliteit in oppervlakte en grondwater. Weteringen, omliggend gebied tot aan oeverwallen.
- Verdroging**
Omgaan met verdroging door meer en langer grondwater vast te houden. 100mm extra vasthouden
- Vergroten waterzelfvoorzienendheid**
landbouw (focus: geen aanvoer mogelijk)
- Wateroverlast**
- Overlast van water door overstrooming verminderen
- Overlast van water door keel verminderen
- Laagst gelegen gebieden: risico op wateroverlast
- Ruimte reserveren voor nieuwe zoetwater aanvoer

Natuur

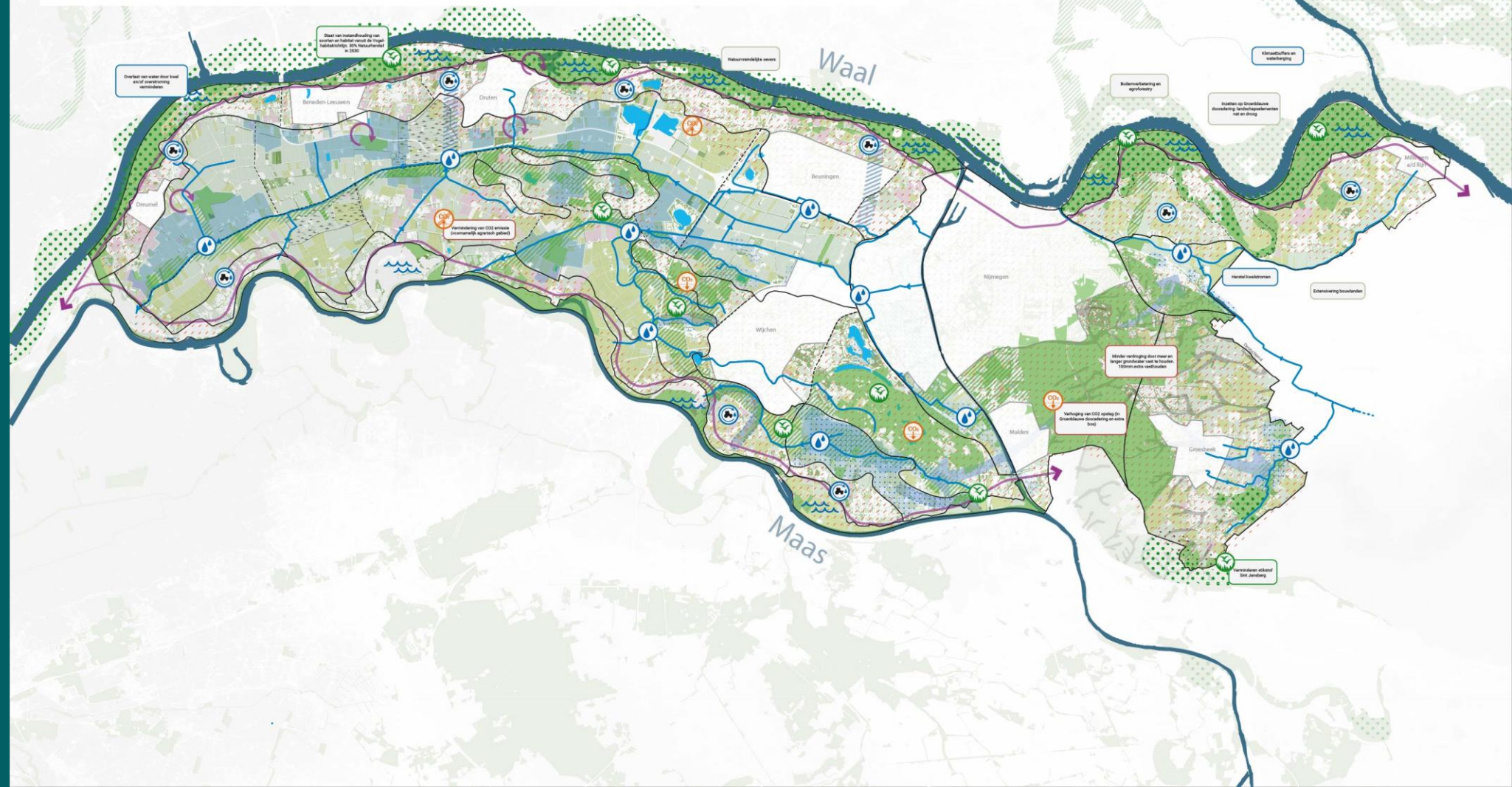
- Vogel & Habitat Richtlijn**
- Staat van instandhouding van soorten en habitat vanuit de Vogel-habitatrichtlijn. 30% Natuurherstel in 2030
- Versterking N2000**
Hydrologisch op orde en verminderen stikstof
- Versterking GNN**
Uitbreiding natuur en bos in versterking van Gelders Natuurnetwerk (waaronder EVZ). Natuur: 8414 ha binnen; 3100 ha uitbreiding; 25000 ha agrarische natuur rond N2000 gebieden Bos.
- EVZ**
OBDA
Doel: 5% 2030, 10% 2050
- Open Grasland (Leefgebied Agrarische Natuur- en Landschapsbeheer)
- Verminderen stikstof rondom N2000 Sint Jansberg

Klimaat

- CO2-eq emissie**
Vermindering van CO2 emissie (voornamelijk agrarisch gebied)
- CO2-eq opslag**
Verhoging van CO2 opslag in de bodem (in Groenblauwe dooradering en extra bos)

Recreatie

- Meeleefplaats recreatiedruk spreiden ten aanzien van natuur
Kleine rondjes maken in korngonden

”
Dier, melk en
natuur vullen
elkaar aan!
”

MELKVEEHOUSTER
SIMONE UIJTTEWAAL

”
Kansen zien en samenwerken,
dat brengt kracht en energie!
”

FRUITPLUKTUIN OOIJS MOOIS
RENSKE & BARTON ARNTS

”
Alle stapjes helpen.
Zorg ervoor dat
de stappen die je zet,
bij je passen.
”

MELKVEEHOUWER
EDWIN SENGERS

”
Ik weet nog dat
hier vroeger
struweelhagen stonden
”

AKKERBOUWER
FRANS PETERS

DE KRACHT VAN HET LOKALE NETWERK

Platform
Natuurinclusieve
landbouw Gelderland

De Ploegdriever
Vereniging Landschapsbeheer
Groesbeek-Ooijpolder

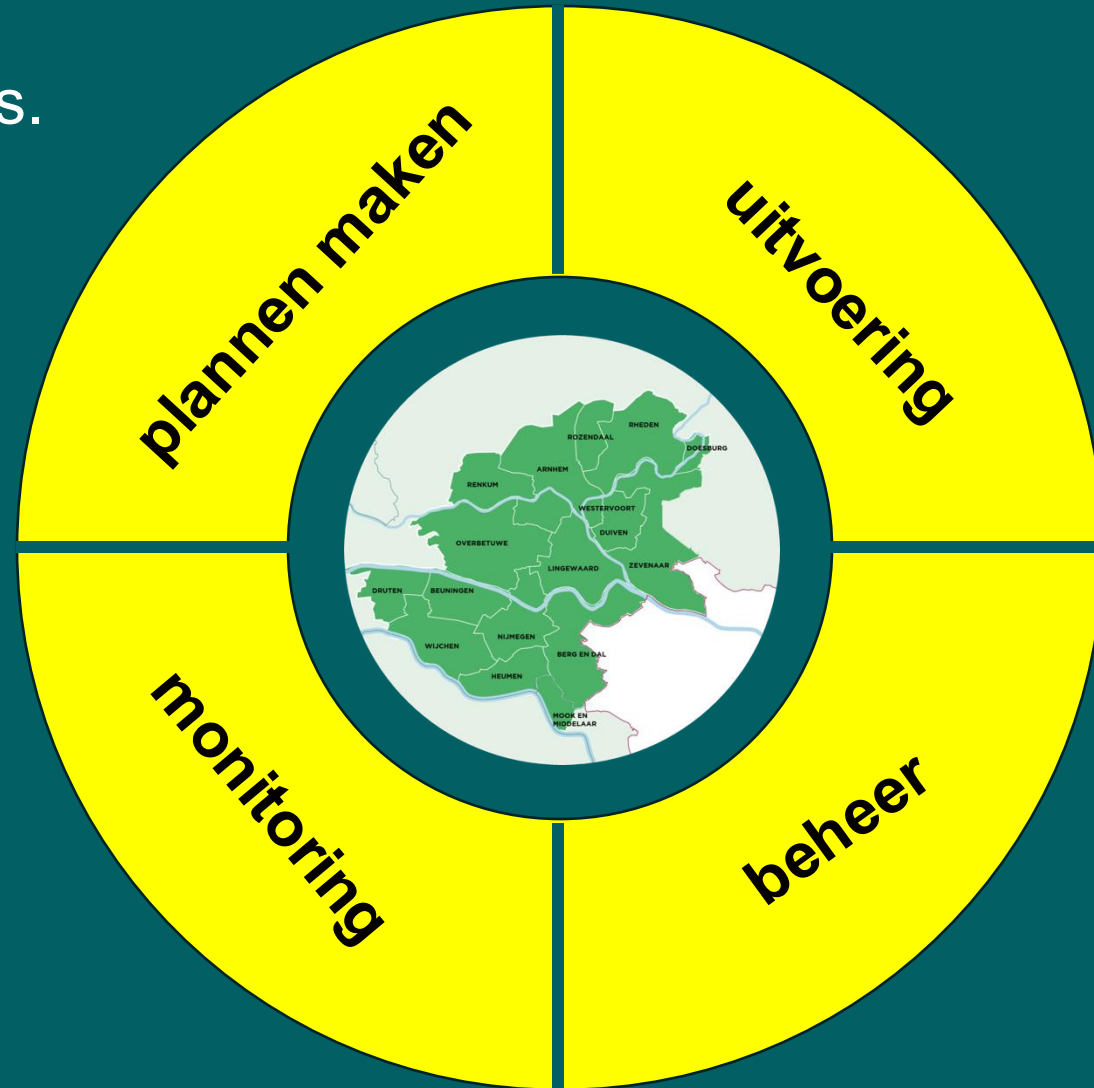

Wij dagen je uit om ons netwerk te versterken!

Wat is onze ambitie

- a. We hebben nu een programma van eisen voor deelgebieden. Binnen die deelgebieden gaan we aan de slag met pilots en/of gebiedsprocessen.
- b. Enerzijds snel stappen zetten en anderzijds lange termijn stip op de horizon.

Alle partners nodig in deze cyclus.

Conclusie

- We hebben draagvlak, veel agrariërs die mee willen doen.
- We willen Living lab doorontwikkelen
- Bij elkaar brengen van investering en beheer en kennisontwikkeling
- partijen met veel kennis
- **Nederland in het klein** verschillende landschappen waar je kan testen (buitendijks, stuwwal, komgronden, oeverwallen, bij stad versus verder weg van stad, etc).
- broedplaats voor aanpak voor biodiversiteitsherstel

NU: SAMEN NAAR UITVOERING

